

REDE

M A G A Z I N E

REGIONAAL EN PROVINCIAAL BESTUUR
ONDERZOCHT // 6 GEMEENTES ONDER
DE LOEP // VERSCHIL TUSSEN ZUID-HOL-
LAND EN GELDERLAND // HET HUWELIJK
TUSSEN POLITIEK EN JOURNALISTIEK

ZUID-HOLLAND	GELDERLAND
Rozemarijn Groenewegen	Joreme Voerman
Jan Adriaan den Hertog	Elke Sloetjes
Wouter ter Keurs	Maurits Reijnoudt
Joey van der Velden	Leanne Monster
Kim Stern	Marleen Vos
Matthijs van Unen	Anne Pasterkamp
Joëlle Kole (hoofdredactie)	Jan-Willem Hordijk (hoofdredactie)

02	COLOFON
03	INHOUDSOPGAVE
04	POLITIEK EN JOURNALISTIEK EEN INLEIDING
05	JOURNALISTEN ZIJN EIKELS EEN COLUMN
06	BIJSPIJKER POLITIEK REGIONALE POLITIEK VOOR DUMMIES
12	DE NIEUWSSFEER NIEUWS- EN SFEERVERSLAGEN
23	HET DIEPE ACHTERGROND

POLITIEK EN JOURNALISTIEK

Deze week staat het *REDE MAGAZINE* in het teken van politiek op provinciaal en regionaal niveau. Voor u is er uitgezocht wie er bepaalt of het tuinhuisje bij de burens gebouwd mag worden, wie die rondweg bij Gouda nou eindelijk eens gaat regelen, wat de Gedeputeerde Staten is en nog veel meer interessante veronderstellingen en nieuwsgelateerde artikelen.

Om de brei aan informatie enigszins te structureren, opent het magazine met *Bijspijker Politiek*. Na de column over de onderzinkingen als toekomstige journalist kunt u de provinciale en regionale fundering gaan doorgronden.

Maar natuurlijk zijn er vergaderingen bezocht en mensen bevroegd, daar vindt u verslagen van in het nieuws en de sfeerverzlagen in *de Nieuwssfeer*.

Tot slot zijn er achtergrondartikelen toegevoegd om net dat beetje extra mee te geven; te vinden in *het Diepe*.

Geniet en onthoud dat de waarheid niet vastgesteld wordt door een meerderheid van stemmen.

-de *REDECTIE*

JOURNALISTEN ZIJN EIKELS

Wat is het als eerstejaars studentje journalistiek toch lastig om met die grote, doorgewinterde journalisten om te gaan! Je gaat naar een raadsvergadering, je ziet een journalist staan en je stapt erop af. Heb je dan kennis, die er in eerste instantie helemaal niet toe doet, niet paraat, word je de huid vol gescholden door de zogenaamde professional in het vak. Jouw grote voorbeeld. Je krijgt zinnen naar je kop geslingerd als: “Zo, je komt hierheen en je weet niet wat de regionale krant is? Dan heb je je huiswerk niet gedaan.”

En dan mag je nog blij zijn dat hij überhaupt wat tegen je zegt! De meesten laten namelijk helemaal niets van zich horen. Bel je een krant op, krijg je een receptioniste aan de telefoon ‘die je gegevens wel even zal doormailen naar een redacteur’. Vervolgens verstrijkt er bijna een week waarin je totaal aan je lot wordt overgelaten en in de volle overtuiging leeft iets van je grote held te horen of te lezen, hoor en lees je niets. Maar je zoekt verder.

Bel je iemand op en krijg je op wonderbaarlijke wijze een journalist aan de telefoon, kun je de ‘ik-maak-dat-eerstejaarse-wel-even-af-toon’ bijna proeven. Meestal doen ze gewoon moeilijk: “Vind je dat niet veel te kortdage om telefonisch te doen?” Het zijn drie vragen. “Ja. Nee. Dit is veel te gecompliceerd om door de telefoon uit te leggen.”

Uit maar liefst drie kranten en vijf journalisten heb je geprobeerd informatie los te peuteren, maar slechts twee zijn er niet te beroerd geweest om tien minuten de tijd te nemen voor het beantwoorden van die vragen.

Eentje mailt nog terug, luttele uren voor de deadline en verheugd bel je hem op. Maar nee, het is dezelfde man die je vorige week sprak. Het autoritaire toontje waarop hij het studentje even uitlegt hoe het zit, is nog precies hetzelfde als de vorige keer. Op elke vraag die je stelt, vraagt hij of je dat niet rechtstreeks uit het boek hebt geplukt. Als je geluk hebt, besluit hij toch je vraag te beantwoorden. “Kijk”, begint hij dan, “Je moet gewoon kritisch zijn”, legt hij uit met een lachje van ‘dat is toch logisch?’

Na een week lang achter allerlei verschillende mensen aan gered te hebben, verschillende keren beseft te hebben dat je weer een lege belofte in handen hebt gekregen en minstens drie keer op het punt hebt gestaan om met de hele opleiding maar te stoppen, kun je maar tot één conclusie komen:

Journalisten zijn eikels. Of je er zelf later nou eentje wordt of niet. •

BIJSPIJKER POLITIEK

In Nederland bestaat er een ingewikkeld systeem van politiek en bestuur. Er is sprake van drie verschillende niveaus waarop Nederland bestuurd wordt: landelijk, provinciaal en lokaal (de gemeenten). Ze zijn allemaal met elkaar vergelijkbaar: de structuur op landelijk niveau is vrijwel hetzelfde als op provinciaal en lokaal niveau, de benamingen voor de functies zijn alleen verschillend.

Dit systeem is onderdeel van het poldermodel. In Nederland krijgt iedereen de kans om mee te beslissen over een voorstel en de uiteindelijke beslissing moet zoveel mogelijk mensen tevreden stellen. Voor het landelijke bestuursniveau is het irrelevant om te beslissing over de bouw van een winkelcentrum in Tytsjerkadiel (Friesland). De landelijke politiek weet nauwelijks waar Tytsjerkadiel ligt, laat staan dat ze genoeg kennis heeft over de huidige situatie om een dergelijk besluit te nemen. Voor zulke beslissingen is de laag van het gemeentelijke bestuur en hoogstens het provinciale bestuur.

PROVINCIALE STATEN

Provinciale Staten (PS) zijn vergelijkbaar met de Tweede Kamer. Zij controleren de Gedeputeerde Staten.

De leden van PS worden één keer in de vier jaar gekozen door de burgers van de provincie. De PS stellen commissies in, elk met een eigen beleids-terrein. De PS uit het hele land kiezen overigens elke vier jaar de leden van de Eerste Kamers. Tijdens de provinciale verkiezingen kiest de burger dus indirect de Eerste Kamer.

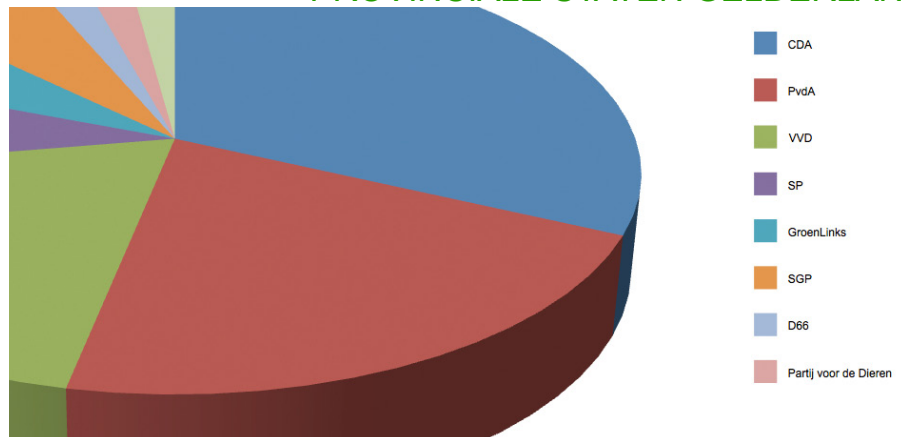
GEDEPUTEERDE STATEN

Het college van Gedeputeerde Staten (GS) vormt het dagelijks bestuur van de pro-

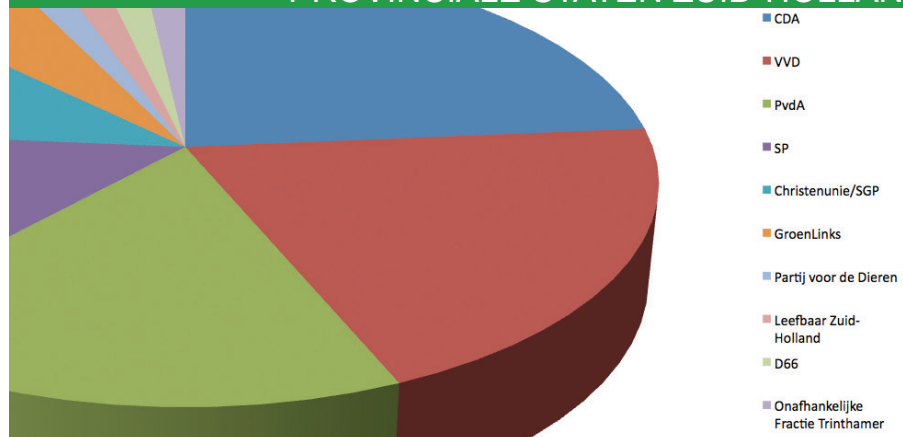
vincie, net als de ministers op landelijk niveau. De leden worden gekozen door de leden van PS en worden vastgesteld voor een periode van vier jaar.

Commissaris van de Koningin
De Commissaris van de Koningin is voorzitter van PS en zorgt dat de PS-vergaderingen goed verlopen. Hij is zelf geen lid van PS. De commissaris is tevens voorzitter en volwaardig lid van Gedeputeerde Staten. De functie van de Commissaris valt te vergelijken met die van de minister-president. Een groot verschil is dat de minister-president geen voorzitter is van de Tweede Kamer; de Commissaris is wel voorzitter van PS.»

PROVINCIALE STATEN GELDERLAND

PROVINCIALE STATEN ZUID-HOLLAND

DE PROVINCIE

Het provinciebestuur bestaat uit Provinciale Staten, Gedeputeerde Staten en de Commissaris van de Koningin.

De belangrijkste taak van het provinciebestuur is het middenbestuur. Dat wil zeggen dat zij beslissingen neemt over zaken die voor het lokale bestuur te groot zijn, maar te klein voor het landelijk bestuur. De laatste provinciale verkiezingen waren in 2007, de volgende verkiezingen zullen zijn in maart 2011.

DE GEMEENTE

De gemeente bestaat uit het bestuur en de ambtenaren. Het bestuur omvat de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders (B&W) en bepaalt wat er in de stad moet gebeuren.

De coalitiepartijen in de gemeente sluiten een bestuursakkoord alvorens hun bestuursperiode te beginnen. Dit bestuursakkoord valt te vergelijken met het regeerakkoord van het kabinet.

De laatste gemeenteraadsverkiezingen waren in 2006, de volgende verkiezingen zullen plaatsvinden in 2010.

BURGEMEESTER

De burgemeester is voorzitter van het college en van de raad. Hij wordt op aanbeveling van de raad benoemd door de Koningin. De burgemeester wordt dus niet door het volk gekozen, zoals sommige politieke partijen graag zouden willen. In 2007 zijn er in diverse gemeenten waaronder Utrecht, Eindhoven en Leiden referenda gehouden waarbij de burgers konden kiezen uit kandidaten. Dit was echter geen succes: de keizers bleven thuis en er was weinig keus qua kandidaten doordat ze bijvoorbeeld uit dezelfde partij kwamen. Sindsdien is er geen

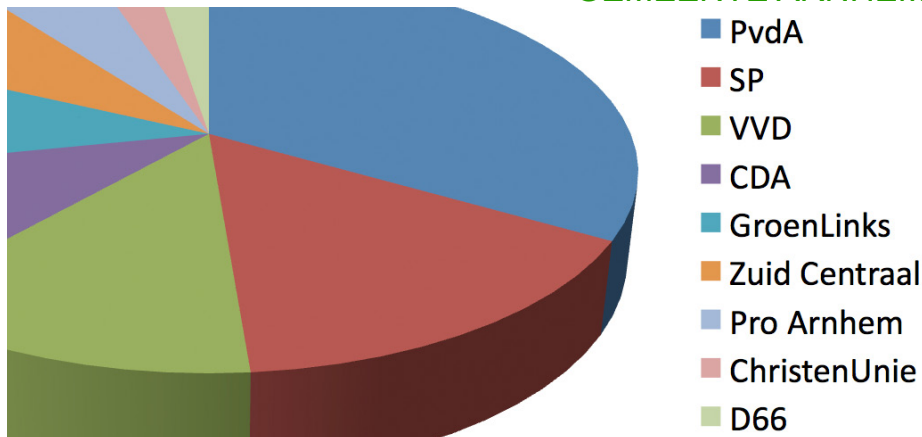
referendum meer gehouden. Het college van B&W is verantwoordelijk voor het dagelijks bestuur van de gemeente. De burgemeester kan in het college eigen voorstellen bespreken. Daarnaast heeft hij ook een aantal zelfstandige taken en bevoegdheden, waaronder bijvoorbeeld de handhaving van de openbare orde. In het burgerjaarverslag legt hij verantwoording af over de kwaliteit van de verhouding tussen de burgers en het bestuur.

WETHOUDERS

Net als in de Tweede Kamer beginnen de partijen na de verkiezingen aan de coalitieon-

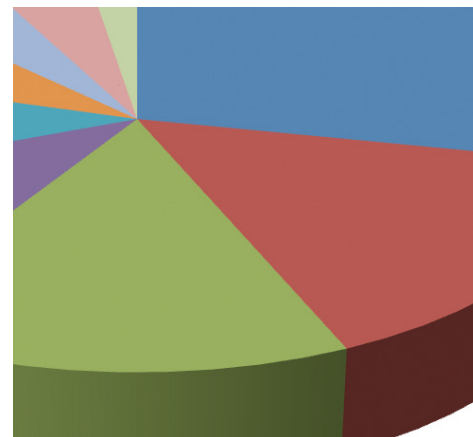
VERDELING GEMEENTE

GEMEENTE ARNHEM

De burgemeester van Arnhem heet Pauline Krikke. De gemeenteraad in Arnhem bestaat uit 39 leden. De wekelijkse vergadering van de gemeenteraad heet Politieke Maandag. Momenteel zijn er vijf wethouders actief: drie van de PvdA, een van het CDA en een van Groen Links. Deze drie partijen zijn tevens de bestuurspartijen.

Hun bestuursakkoord is getiteld Iedereen doet mee. Wonen, werken en samenleven staan hierin centraal. Arnhem heeft grote problemen: te weinig Arnhemmers werken, de verschillen tussen arm en rijk zijn te scherp, en het woon- en leefklimaat in de stad blijft achter.

De gemeenteraad in Apeldoorn bestaat uit 39 leden. De wekelijkse vergadering van de gemeenteraad heet Politieke Maandag. Momenteel zijn er vijf wethouders actief: drie van de PvdA, een van het CDA en een van Groen Links. Deze drie partijen zijn tevens de bestuurspartijen. Hun bestuursakkoord is getiteld Iedereen doet mee. Wonen, werken en samenleven staan hierin centraal. Apeldoorn heeft grote problemen: te weinig Apeldoorners werken, de verschillen tussen arm en rijk zijn te scherp, en het woon- en leefklimaat in de stad blijft achter.

derhandelingen. Hieruit wordt een aantal personen uit de coalitiepartijen voorgesteld aan de gemeenteraad als wethouder. Als de gemeenteraad hen goedkeurt als wethouder, zijn de wethouders gekozen en kunnen ze hun taak gaan vervullen.

De taak van de wethouder is hetzelfde als die van de ministers op landelijk niveau, maar dan binnen hun eigen gemeente. De wethouder krijgt een aantal portefeuilles toegedeeld – dit zijn er overigens veel meer dan een minister heeft.

DE GEMEENTERAAD

De gemeenteraad wordt door de burgers gekozen tijdens de

gemeenteraadsverkiezingen. Elke vier jaar zijn er nieuwe verkiezingen. Het aantal gemeenteraadsleden hangt af van de grootte van de gemeente en het aantal uitgebrachte stemmen. De gemeenteraad is op lokaal niveau de Tweede Kamer. Er bestaan een oppositie en bestuurspartijen. De gemeenteraad stemt over plannen die door de wethouders worden voorgesteld. Ook controleert zij het college van B&W.

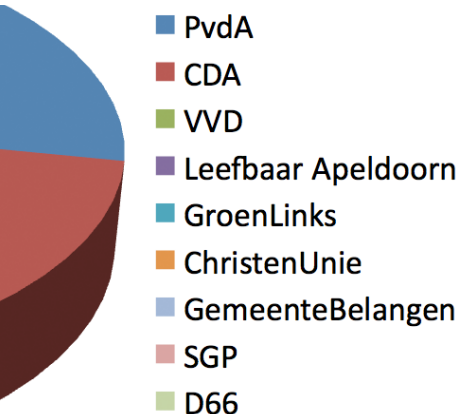
De politieke partijen die hier actief zijn, zijn veelal dezelfde als de landelijke. Veel gemeenten hebben echter ook 'lokale' partijen, die alleen meedoen in één gemeente. Deze zul je niet

terugzien in de Tweede Kamer. Voorbeeld van zo'n partij is bijvoorbeeld het Apeldoornse Gemeentebelangen.

De gemeenteraad moet vaak luisteren naar de Provinciale Staten. Plannen die in de gemeenteraad gemaakt worden moeten overeenkomen met die van de provincie. Dit geldt in de praktijk meer voor de kleine dan de grote gemeenten. »

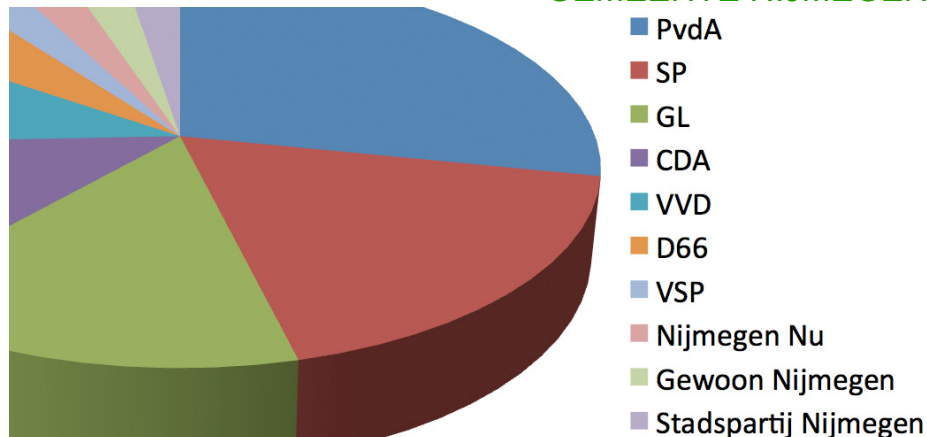
ERADEN GELDERLAND

GEMEENTE APeldoORN

n bestaat uit 39 leden. In de gepeldoorn heeft een bestuursakpoorn verandert' en bestaat uit de enLinks en de ChristenUnie. In randering van de bestuurlijke en Apeldoorn centraal. en wethouders vormt het dageliat college bestaat uit één burgeethouders en een gemeentesec(as Dekker).

GEMEENTE NIJMEGEN

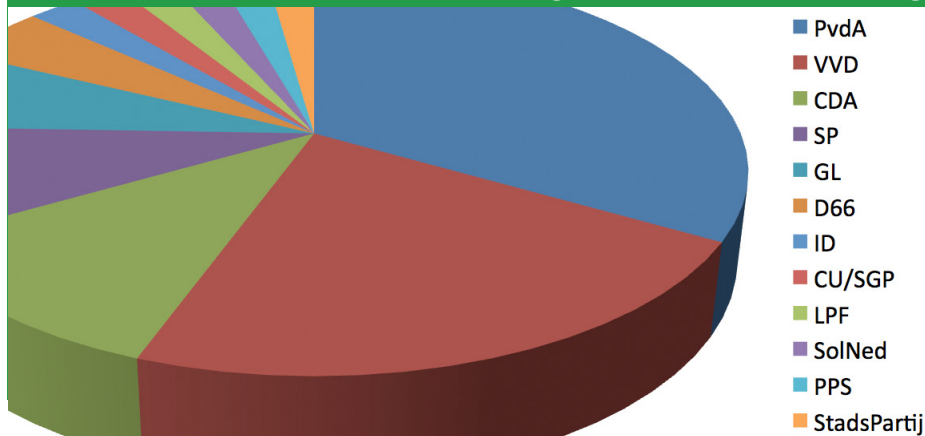

De burgemeester van Nijmegen heet Thom de Graaf (voormalig tweede kamerlid voor D'66).

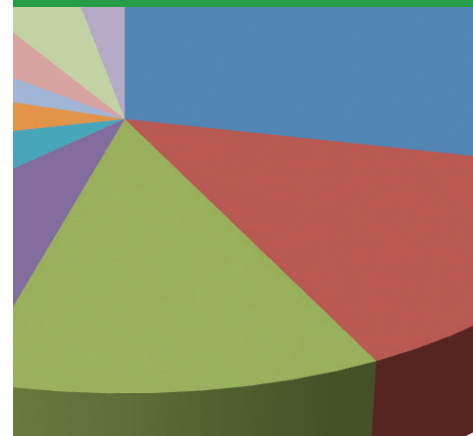
De gemeenteraad bestaat net als in Arnhem uit 39 leden. Ook heeft Nijmegen vijf wethouders. Ze komen uit de PvdA, Groen Links en de SP, de bestuurspartijen. De gemeenteraad komt eens in de twee weken bij elkaar voor de Politieke Avond.

De gemeenteraad van Den Haag heeft 45 zetels te verdelen. Hiervan zijn 28 zetels voor de coalitie, gevormd door VVD, PvdA en GroenLinks. Burgemeester is Jozias van Aartsen, lid van de VVD. Naast de landelijke partijen zijn ook hier lokale partijen te vinden. Dit zijn Politieke Partij Scheveningen, Haagse Stadspartij, Islam Democraten Groep Van der Velden (voorheen LPF) en Solidair Nederland. Deze hebben alle vier één zetel.

GEMEENTE DEN HAAG

De burgemeester van Gouda is sinds 2001 dit ambt vervuld. De raad heeft 13 zetels, waar het CDA en GroenLinks de grootste partijen zijn. De gemeenteraad van Gouda heeft 13 zetels. Naast de grote landelijke partijen vertegenwoordigd in de raad zijn er ook lokale partijen zoals de 50+ Partij en Gemeentebelangen. De raad vergadert drie en twee zetels in de raad op de woensdag. Gouda heeft een burgemeester van naam, maar ook vanwege de politiek jonge burgemeester.

VERDELING GEMEENTE

PERSVOORLICHTERS EN POLITIEKE VOORLICHTERS

Een persvoorlichter is de schakel tussen de organisatie waarvoor hij werkt (in dit geval de gemeente of provincie) en de media. De belangrijkste taken van de persvoorlichter zijn het volgen van het nieuws en het voorbereiden van vragen die hij kan verwachten aan de hand van de actuele gebeurtenissen in de gemeente. De persvoorlichter is een ambtenaar van de gemeente, dus spreekt ook namens de gemeente. De wethouder geeft door wat de persvoorlichter

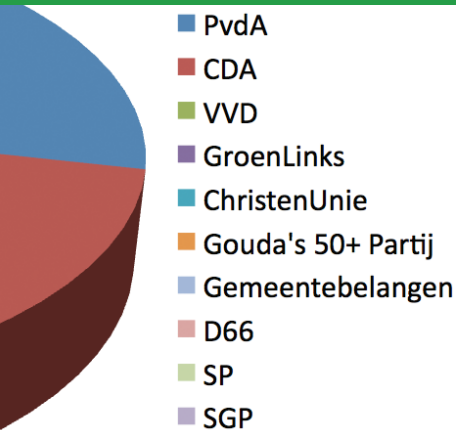
moet doorgeven en wat niet. Een ander soort voorlichter is de politiek voorlichter. Dit is iemand die voorlichter is van bijvoorbeeld een politieke partij. Vaak kiest de partij of politicus voor een voorlichter die dezelfde partij aanhangt, maar dat hoeft niet per se. Een voorlichter is iets anders dan een woordvoerder, de voorlichter licht mensen voor, voorziet ze van informatie. Onder de politiek voorlichters zijn er ook nog de spindoctors. Bekende namen zijn onder andere Kay van der Linde, Jack de Vries en Frits Wester. De spindoc- tor zorgt er voor degene die hij

vertegenwoordigd of coacht zo positief mogelijk naar buiten te brengen, het liefst ten nadele van de politiek tegenstander. Dit alles om de publieke opinie te beïnvloeden. Spindoctors worden ook wel beschuldigd van het verdraaien van woorden om zo een gebeurtenis ten goede te keren. Nadruk ligt vooral op het geven van een goed beeld en niet zozeer de feitelijke waarheid. •

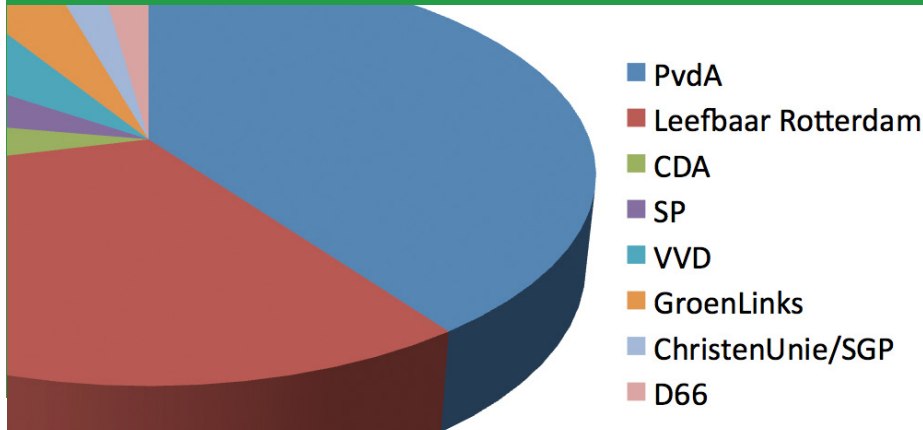
is PvdA'er Wim Cornelis, welke
 e PvdA is de grootste partij met
 de VVD vijf en vier zetels be-
 an Gouda heeft sinds 1998 35
 e partijen zijn er ook twee lokale
 gemeenteraad. Dit zijn Gouda's
 n Gouda. Deze partijen bezetten
 De raadsvergaderingen vinden
 is landelijk bekend vanwege de
 roblematiek met Marokkaanse
 eren.

Het college van burgemeester en wethouders bestond na de
 laatste verkiezingen in 2006 uit de PvdA, CDA, GroenLinks en
 VVD. In april 2009 stapte de VVD uit het gemeentebestuur, maar
 de coalitie is overeind gebleven. Ahmed Aboutaleb, bekend van
 de landelijke politiek, is namens de PvdA burgemeester van
 Rotterdam sinds januari 2009. De gemeenteraad te Rotterdam
 heeft uit 45 leden. De PvdA is de grootste politieke partij met 18
 zetels, . Leefbaar Rotterdam volgt met 14 zetels. CDA, SP en
 VVD hebben elk drie zetels. GroenLinks heeft er twee en CU/
 SGP en D66 vullen de gemeenteraad aan met ieder een één
 zetel.

GEMEENTE GOUDA

GEMEENTE ROTTERDAM

ERADEN ZUID-HOLLAND

Beeld: Joelle Kole

Bronnen: www.gelderland.nl / www.zuid-holland.nl / www.provincies.nl / www.arnhem.nl / [gemeentehuis Arnhem](http://gemeentehuisArnhem.nl) / www.apeldoorn.nl / www.rotterdam.nl / www.gouda.nl / www.denhaag.nl

MOGELIJK VERBAND HOEK VAN HOLLAND EN GEWELD ROTTERDAM-ZUID

ROTTERDAM – Inwoners van Rotterdam-Zuid worden ernstig bedreigd en lastiggevallen door een groep van vier Antilliaanse mannen. Zij worden verdacht van gewelddadige overvallen en bedreigingen gericht op café-eigenaren.

Dit meldt *MetroRotterdam* in de editie van acht oktober jongstleden. De drijfveer achter de criminele activiteiten zou zijn dat de mannen op zoek zijn naar betrokkenen bij het drama rondom Hoek van Holland. Er zou sprake zijn van een wraakactie. Waarop er wraak moet worden genomen is nog onbekend.

Een van de café-eigenaren heeft na de incidenten een 'brandbrief' gestuurd naar burgemeester Aboutaleb als een roep om hulp en verklaringen. In de gemeenteraadsvergadering van acht oktober komt dit punt dan ook naar voren. Meneer Gelik (Leefbaar Rotterdam) stelt enkele kritische vragen aan de burgemeester. Zo vraagt hij zich onder andere af of het artikel waar is, of er wordt gewerkt aan het opsporen van de daders en of er werkelijk een verband is met de gebeurtenissen bij Hoek van Holland. Er blijven ook vraagtekens staan bij de bescherming van de café-eigenaren, die niet met hun naam in de krant willen uit angst voor represailles. Concrete bescherming is er niet, al is dit volgens de burgemeester wel een prioriteit.

Wegens de privacy en veiligheid van de getroffenen kan er weinig informatie bekend worden gemaakt. De burgemeester maakte wel bekend dat er hard gewerkt wordt aan het opsporen van de verdachten. Volgens Aboutaleb is er genoeg bewijs om een verband te leggen met de gebeurtenissen in Hoek van Holland.

Voor de burgemeester is er veel onduidelijkheid over het feit dat de verdachten wraak zouden willen nemen. Er is weinig tot geen informatie bekend over een zogenaamde verrader, er wordt dan ook niet direct naar hem gezocht. Prioriteit blijft om de slachtoffers bescherming te geven en de daders op te sporen.

GroenLinks blijft scherp: ze vragen zich af waarom er zo nadrukkelijk vanuit moet worden gegaan dat de verdachten Antillianen zijn. Het gaat er volgens hen alleen om dat zij gearresteerd moeten worden, nationaliteit doet er namelijk niet toe. Aldus de fractie van GroenLinks. •

AANLEG VAN RANDWEG GOUDA IN DE FILE

Door aanpassingen van de plannen over de randweg naar Gouda is het aanleggen van de nieuwe randweg naar Gouda vertraagd, dit kwam woensdag naar voren uit een vergadering van de provinciale staten in Den Haag.

Het gaat nog een tijdje duren voordat de randweg naar Gouda gaat komen. Het is de bedoeling dat de randweg er aan het einde van 2010 ligt. Dit betekent een vertraging van dertien maanden. De reden dat er meer tijd voor dit project wordt uitgetrokken, is dat er door het indienen van nieuwe zienswijzen veranderingen in het originele plan zijn aangebracht.

De vergadering die dinsdag ochtend om half tien begon, werd geopend met het voorstellen van een nieuw lid. Het nieuwe lid was Mevrouw Asje van Dijk. Opvallend was dat de verschillende partijen het over het algemeen met elkaar eens waren over het wel of niet aannemen van amendementen, formele wijzigingen van documenten, die het doel hebben de documenten te verbeteren.

Tijdens de vergadering waren nog een aantal andere dingen opmerkelijk. Zo was er kritiek op de wijze van het gebruik van acht miljoen. Ook kwam er dat een fractielid, meneer Dijkhof, niet opdagen. Dijkhof bevond zich in de koffiekamer, op het moment dat de heer Franssen Commissaris van de Koningin, voorzitter van de Provinciale Staten, meneer Dijkhof naar voren riep. Naar aanleiding van deze gebeurtenissen is er een aantal mensen ondervraagd uit de provincie Zuid-Holland, om hun mening hierover te geven. De volgende reacties op de vertraging van de aanleg van de randweg naar Gouda kwamen langs: "was te verwachten en logisch. Alleen dat ze dit niet van te voren zagen aankomen is een beetje dom", "Niet zo erg, het komt eigenlijk niet voor dat ik via Gouda ergens naar toe reis. Wel is het balen voor de mensen die deze randweg van plan waren te gebruiken". Over dit voorval is er naar de mening van personen gevraagd. Deze ondervraagden reageerden als volgt: "Ik zou het ook wel weten, een kop koffie of een vergadering, haha. Nee ik neem aan dat de heer Dijkhof zich in de tijd had vergist en hij deze zelfde fout niet nog eens maakt", "dit kan voorkomen, ik vind niet dat hier verdere consequenties aan verbonden moeten worden". Er waren ook mensen niet te spreken over de afwezigheid van meneer Dijkhof. "dat is niet erg professioneel, als je een belangrijke vergadering hebt is het minste wat je kunt doen op tijd komen", "Schandalig! Als ik niet op tijd op het werk ben heb ik kans om mijn baan te verliezen". Er werd het zelfde gedacht over het niet serieus nemen van de partij van dieren dit mag niet voorkomen, elke partij moet serieus genomen worden, dit vinden vier van de vijf ondervraagden.

NIEUWE VERKEERS-TUNNEL IN ROTTERDAM OVERSCHIE

ROTTERDAM- Er komt een nieuwe verkeerstunnel in Rotterdam Overschie. Dat is donderdag 8 oktober bepaald tijdens de raadsvergadering in Rotterdam.

De nieuwe verkeerstunnel wordt waarschijnlijk aangelegd vlakbij het Bergse Bos in Overschie en zou zo ver mogelijk doorgetrokken moeten worden. Tijdens de vergadering waren de meningen van alle partijen over de motie van een nieuwe verkeerstunnel, die de VVD had gediend, verdeeld. GroenLinks en D66 hadden eerst zo hun twijfels, maar hebben uiteindelijk ook voor de motie gestemd. Burgemeester Aboutaleb liet weten "erg blij te zijn met het plan voor een nieuwe tunnel." •

STAKING DAKLOZENBELEID GELDERLAND

ARNHEM - De Commissie van onderzoek Gelderland (CvO) brengt onduidelijkheid in het rapport van het daklozenbeleid naar voren. Het rapport toont echter nog verschillende onduidelijkheden over de vooruitgang in het onderzoek naar het daklozenbeleid.

In de loop van de vergadering kwamen er verschillende onduidelijkheden naar boven. Zo ontstaat er verwarring over het werkelijke aantal daklozen in Gelderland. Het rapport spreekt over een afname van overlast van daklozen op straat. Hierdoor lijkt het aantal daklozen te zijn afgenomen, maar hetzelfde rapport spreekt over een toename van daklozen. Na 2007 zijn zelfs de financiële middelen slecht of helemaal niet in beeld gebracht. De oorzaak hiervan wordt echter niet toegelicht. De CvO kwam deze ochtend bij elkaar om te besluiten of de conclusies van het rapport naar de Gedeputeerde Staten (GS) gezonden kunnen worden. Aan het begin van de vergadering werd er gezegd dat er een tweede onderzoek naar deze kwestie loopt. Het college heeft deze taak al eerder op zich genomen. Dit bracht verwarring tot stand want het college heeft dit nooit aangegeven in voorgaande discussies. Door de verwarring is besloten het rapport nog niet

te verzenden.

Positief aan twee onderzoeken is dat er twee rapporten zijn waar conclusies uit worden getrokken over het daklozenbeleid. Het rapport van CvO zal hierdoor echter wel nieuwe feiten aan het licht moeten brengen, omdat het anders dubbel werk is geweest. Ook valt op dat er grote verschillen zijn tussen de gemeentes. Zo blijkt dat de ene gemeente meer financiering krijgt om onvrijwillige daklozen op te vangen dan de andere. Er zijn zelfs gemeentes die zelf moeten bijspringen. Dat terwijl er zelfs steden, die buiten de provincie vallen, financiering ontvangen van Gelderland. De CvO concludeert dat er tot nu toe slechts een positief effect valt te ontdekken: voordat er financiering wordt toegewezen, moet een gemeente een stadscontract ondertekenen. Dit houdt in dat een gemeente aan een aantal voorwaarden moet voldoen. Zo zijn er voor daklozen opvangcentra gebouwd en activiteiten georganiseerd.

Aanleiding voor het onderzoek was de verkiezingsbelofte in 2005 van Piet Bijl. "Ik heb me probleemeigenaar gemaakt. Iemand moet er voor zorgen dat de aandacht voor daklozen niet minder wordt. In principe is het de verantwoordelijkheid van de gemeente om hiervoor te zorgen, maar ik trek me de situatie van de daklozen persoonlijk aan."

Er is geconcludeerd dat de CvO een te vage opdracht heeft meegekregen. Het is onduidelijk wat nu het precieze doel is. In combinatie met het rapport van het college zorgt dit voor verwarring, omdat het CvO niet weet wat het rapport van het college over het daklozenbeleid zegt.

Voordat de CvO verder gaat met het onderzoek wil zij duidelijk op papier hebben wat het rapport van college inhoudt en of deze wel de vooruitgang weergeeft. Tot die tijd heeft het daklozenonderzoek geen prioriteit meer bij de CvO. •

ACTUELE VEILIGHEID IN APELDOORN

Elke donderdagavond is er de Politieke Markt in het stadhuis van Apeldoorn. Hierbij is het voor burgers beter mogelijk in de (plaatselijke) politiek deel te nemen. Er worden na een collectieve startvergadering korte discussie gehouden over een specifiek onderwerp, zoals 'veiligheid'.

In de carrousel, zoals het unieke systeem ook wel genoemd wordt, worden verschillende vergaderingen gehouden over onderwerpen waarop mensen kunnen inspreken. De vergadering over de veiligheid in gemeente Apeldoorn is een belangrijk punt op de agenda. Deze vindt maar een paar keer per jaar plaats en wordt dus druk bezocht. Alle partijen zijn vanavond vertegenwoordigd. Ook meneer G.J. de Graaf, burgemeester van Apeldoorn, en meneer G. Westland, districtchef van politie Oost-Gelderland, zijn aanwezig.

LEEFBAARHEIDPROBLEEM APELDOORN-ZUID

Het eerste punt op de agenda zijn de eventuele sprekers. Deze mensen kunnen kort hun verhaal doen aan de raad en hopen dat er dan meer aandacht komt voor hun probleem, in dit geval met de veiligheid in hun directe omgeving. Er is maar één inspreker, Yvonne Korse, die een voor fietsers gevaarlijke parkeersituatie in Apeldoorn-Zuid onder de aandacht van de raad wil brengen. De oudere vrouw straalt een enorme vastberadenheid uit. De PvdA reageert instemmend. Bij wijze van uitzondering reageren niet alleen de vertegenwoordigers van de partijen, maar ook dhr. Westland. Hij belooft dat hij zich zal verdiepen in dit leefbaarheidsprobleem. Fietsers en automobilisten kunnen elkaar nauwelijks fatsoenlijk passeren op straat, zodat de fietser meestal "met een enorme sprong zijn leven moet redden", volgens mevr. Korse. Uiteindelijk moet de voorzitter namens de raad meedelen dat er geen directe oplossing beschikbaar is, maar dat er wel onderzoek naar gedaan zal worden.

GEVOLGEN BEZUINIGINGEN

Het volgende punt zijn de bezuinigingen bij de politie. Burgemeester de Graaf legt in het kort uit wat dit voor gevolgen heeft voor de gemeente Apeldoorn. Het politiekorps van Apeldoorn wordt een zogenaamd krimpkorps. Minder geld betekent namelijk ook minder personeel. Zo deelt de burgemeester mee dat er grotere afdelingen gemaakt worden. Door dit te verschuiven, kunnen er toch genoeg mensen ingezet worden op plaatsen waar veel mensen nodig zijn. Door grotere teams te maken, ontstaat er een betere spreiding en kan de 24-uurshulp blijven bestaan. Ook worden de districten opgeheven. Er blijven dus nog wel regionale korpsen en gewone teams over. "Dat betekent dus wel dat er veel leidinggevende functies vervallen", waarschuwt de burgemeester. »

VEILIGHEID WAARBORGEN

Meteen komen er veel reacties uit de raad. De PvdA vraagt zich af of mensen dan een minder veilig gevoel krijgen, als zij horen dat er in totaal ongeveer 200 mankrachten en verschillende politiebureaus vervallen. Districtschef Westland merkt op: “Wanneer er wordt bezuinigd op gebouwen, betekent dat minder bezuinigingen op personeel en mankracht.” Leefbaar Apeldoorn stelt dhr. Westland en de burgemeester vragen over het waarborgen van de veiligheid. “Kunnen de aanrijtijden worden gehandhaafd?” vraagt de kale man zich af. Volgens de burgemeester garandeert het nieuwe systeem dat hulpdiensten nog steeds op tijd bij calamiteiten zijn. Veel raadsleden geven daar positieve reacties op. Ook Yvonne Korse steekt goedkeurend en nadrukkelijk haar duim in de hoogte richting de burgemeester, die haar even toeknikt.

WIJKAGENTPLUS

Verder vraagt Leefbaar Apeldoorn ook naar de functie van de zogenaamde wijkagentplus. Dit is een wijkagent met een HBO-opleiding achter de rug. Volgens dhr. Westland krijgen deze een grotere wijk toebedeeld en zijn zij uitermate geschikt voor het specialiseren in (bepaalde) thema's. “Worden de taken van de politie nu uitbesteed?” vraagt de in spijkerbroek geklede vertegenwoordiger van Groen Links zich af. De burgemeester benadrukt dat dat absoluut niet de bedoeling is. “Er is wel sprake van lastenverdeling”, laat hij weten. Sommige taken kunnen beter uitbesteed worden, omdat er binnen de politie eigenlijk geen geld meer voor is. Taken als recherche en noodhulp blijven altijd een specifieke taak voor de politie. »

SPREEKUREN

Dhr. Westland deelt mee dat in plaats van de politiebureaus verschillende extra spreekuren ingesteld worden. D66 vraagt of mensen op deze spreekuren ook aangifte kunnen doen. De burgemeester blijft het antwoord schuldig. De districtschef antwoordt dat er nog niet over is gesproken, maar dat het zeker een goed punt is om dit bij de nieuwe en bestaande spreekuren in te voeren. De PvdA stelt voor om inwoners op tijd te informeren over de spreekuren, zodat zij weten waar zij terecht kunnen. De burgemeester is dhr. Westland net even voor met zijn antwoord. "Er zullen nieuwsbrieven worden verstuurd in de gemeente Apeldoorn, voor zover dit nog niet maandelijks gebeurt," laat hij weten.

REGIONALISEREN BRANDWEER

"De minister is al heel lang bezig met het regionaliseren van verschillende hulpdiensten, te beginnen bij de brandweer," kondigt de burgemeester aan. Dit houdt in dat voortaan drie gemeenten een gezamenlijk clusterbudget gaan beheren, waaruit de brandweer wordt betaald. Het regionaliseren is volgens de burgemeester een tijd geleden ook al geprobeerd. "Met het overschrijven van het materieel was dat een groot drama, waar we uiteindelijk meer dan vijf jaar over hebben gedaan." Hierin is gemeente Apeldoorn het absoluut niet eens met de minister, die dit ook nu wil zien. De burgemeester krijgt een miniapplaus van de raad en een enorme schreeuw van mevrouw Korse. De gong maakt een einde aan de vergadering, die eigenlijk meer een update was van de veranderingen op het gebied van veiligheid in de gemeente Apeldoorn. •

OP DE HOOGTE VAN ACTUALITEIT EN VEILIGHEID

APELDOORN - Tijdens de wekelijkse Politieke Markt is er gepraat over de actualiteiten met betrekking tot veiligheid. Doel hiervan is op de hoogte te blijven van ontwikkelingen in actualiteit en veiligheid in de regio Apeldoorn.

Een wijziging in het budgetverdeelsysteem heeft ertoe geleid dat de regio Noordoost-Gelderland een krimpkorps is geworden, wat kortweg inhoudt dat er wordt bezuinigd op geld en indien noodzakelijk op personeel. Als gevolg van de financieel-economische crisis wordt er 400 miljoen euro aan vermogen bij de politiekorpsen weggehaald. Dit vermogen zal vervolgens in delen van 40 miljoen euro beschikbaar worden gesteld aan de politie. De politie zal dus moeten bezuinigen op een gezamenlijke inkoop en inkrimping van ICT, maar hierbij zou de informatiepositie van politie verzwakken, volgens de gemeenteraad.

Er zullen verschuivingen moeten plaatsvinden om de politiemacht daar in te zetten waar de werkdruk het hoogst is. Concreet wil dit zeggen dat wanneer er te weinig politiemensen in een bepaald district aanwezig zijn, zij aangevuld zullen worden door medewerking van andere district korpsen. Een ander besluit wat betreft de bezuiniging en reorganisatie van de politie is dat teams in de regio vergroot zullen worden. Hierdoor zullen er nu negen teams in de regio komen, waarbij sommige gemeenten in één team samenwerken om 24 uur per dag beschikbaarheid te kunnen blijven bieden. Dit houdt in dat de teams van Noordoost, Noordwest en het Centrum gezamenlijk zullen worden gehuisvest in de Vosselmansstraat als één politiecentrum.

Fractievoorzitter Dhr. Kunneman (PvdA) stelt vast dat door deze ontwikkelingen de mensen op straat ontzien kunnen worden. Op de vraag of mensen zich veilig genoeg zullen voelen wanneer politiecentra worden verplaatst naar één centrum, antwoordde meneer Westland, districtchef Politie, dat het gevoel van veiligheid niet aangetast hoeft te worden; "Er zal voornamelijk op bakstenen worden bezuinigd en niet op mensen." •

OP DE HOOGTE VAN ACTUALITEIT EN VEILIGHEID

APELDOORN - Tijdens de wekelijkse Politieke Markt is er gepraat over de actualiteiten met betrekking tot veiligheid. Doel hiervan is op de hoogte te blijven van ontwikkelingen in actualiteit en veiligheid in de regio Apeldoorn.

Een wijziging in het budgetverdeelsysteem heeft ertoe geleid dat de regio Noordoost-Gelderland een krimpkorps is geworden, wat kortweg inhoudt dat er wordt bezuinigd op geld en indien noodzakelijk op personeel. Als gevolg van de financieel-economische crisis wordt er 400 miljoen euro aan vermogen bij de politiekorpsen weggehaald. Dit vermogen zal vervolgens in delen van 40 miljoen euro beschikbaar worden gesteld aan de politie. De politie zal dus moeten bezuinigen op een gezamenlijke inkoop en inkrimping van ICT, maar hierbij zou de informatiepositie van politie verzwakken, volgens de gemeenteraad.

Er zullen verschuivingen moeten plaatsvinden om de politiemacht daar in te zetten waar de werkdruk het hoogst is. Concreet wil dit zeggen dat wanneer er te weinig politiemensen in een bepaald district aanwezig zijn, zij aangevuld zullen worden door medewerking van andere district korpsen. Een ander besluit wat betreft de bezuiniging en reorganisatie van de politie is dat teams in de regio vergroot zullen worden. Hierdoor zullen er nu negen teams in de regio komen, waarbij sommige gemeenten in één team samenwerken om 24 uur per dag beschikbaarheid te kunnen blijven bieden. Dit houdt in dat de teams van Noordoost, Noordwest en het Centrum gezamenlijk zullen worden gehuisvest in de Vosselmansstraat als één politiecentrum.

Fractievoorzitter Dhr. Kunneman (PvdA) stelt vast dat door deze ontwikkelingen de mensen op straat ontzien kunnen worden. Op de vraag of mensen zich veilig genoeg zullen voelen wanneer politiecentra worden verplaatst naar één centrum, antwoordde meneer Westland, districtchef Politie, dat het gevoel van veiligheid niet aangetast hoeft te worden; "Er zal voornamelijk op bakstenen worden bezuinigd en niet op mensen." •

EEN RUMOERIGE DAG BIJ DE PROVINCIALE STATEN

Het gebouw van de Provinciale Staten bevindt zich op een groot plein. Luxe taxi's rijden af en aan. Aan beide kanten van het provinciehuis staan gebouwen. Elk gebouw is grijs van kleur. Kleine gleufjes met water bevinden zich op het plein. Ze zijn zo klein dat het mogelijk is om er overheen te springen. Het midden van het plein wordt aangegeven door een beeld met daarop de tekst: 'Dit is mijn land, mijn volk. Dit is de ruimte waarin ik wil klinken'. Op het gebouw hangt het wapen van Zuid-Holland, met de rode leeuw met gouden achtergrond.

Bij binnenkomst worden bezoekers hartelijk verwelkomd door twee medewerkers van de balie. De dames wijzen ons de weg naar de raadszaal waar de provinciale vergaderingen zal worden gehouden. De entree van de zaal heeft twee grijzen deuren, waar het wapen van de gemeente Den Haag is uitgehouden gehakt. De vergadering in de raadszaal wordt begonnen met een heugelijke gebeurtenis. Er is een nieuw lid die zal worden toegelaten in de Provinciale Staten bij de CDA, Annette van Dijk. Over een tekort aan felicitatie kussen kan het nieuwe lid niet klagen. Nadat het nieuwe lid door iedereen welkom is geheten, klinkt er een duidelijke dreun van een hamer. Het wordt meteen doodstil, zo stil, dat alleen het getik van de lepeltjes in de koffie, die net is rond gedeeld, te horen is. De vergadering is begonnen.

Meneer Franssen, de commis-

saris van de koningin en ook de voorzitter van de Provinciale Staten opent de vergadering met een hartelijk welkom. Ook wordt er gedacht aan de zieken, die hij veel beterschap toewenst. In zijn opening klinkt hij zeer positief en opgewekt over de nota, de vraag is of hij dat aan het einde van de vergadering nog steeds zo is. Hij spreekt vanaf de spreektafel, zo'n tafel die ook altijd te bewonderen is op de televisie in de Tweede Kamer. De tafel heeft precies de goede hoogte om papieren op te kunnen leggen, waar de raadsleden snel een blik op kunnen werpen, als ze de draad even kwijt zijn. De sprekers tafel staat geheel apart, helemaal in het middelpunt van de zaal. Ook de leden van de Gedeputeerde Staten, statengriffier en voorzitters kunnen niet over het hoofd worden gezien. Ze zitten namelijk naast de spreektafel, ieder een microfoon voor de neus, zelden spreken

ze erdoor. Tegenover hen zitten, in de vorm van een halve maan, de zogenaamde oppositie, vertegenwoordigd door de politieke partijen. Ze halen in verschillende 'rondes' uit naar de Gedeputeerde Staten. Er is letterlijk en figuurlijk een scheiding in de zaal.

De grote eyecatcher in de zaal is de klok die van een grote afstand te zien is; elke minuut kun je voorbij zien gaan.

De eerste vragenronde begint met meneer Heemskerk, van het CDA, die met de grootste frustratie uitroept: "Ik vind het een agenda van niets." De toon van de partij is gezet. Volgens beklagt meneer Wenneker de acht miljoen extra motorrijtuigbelasting die niet zal worden teruggegeven aan de burger. Niet alleen Heemskerk en Wenneker zijn tegen sommige wetsvoorstellen, ook de heer Vermeulen van de VVD is duidelijk niet tevreden. "Het bouwen van de rondweg van Gouda is vertraagd en de communicatie naar de burger is belangrijk: stuur gewoon een brief naar de gemeentes, burgers en bedrijven," meldt hij met een diepe zucht. PvdA-lid Mevrouw van Branderhorst strijdt echter met alle kracht voor de burger in het openbaar vervoer: "Het geld moet niet naar promotieacties, maar naar concrete zaken in belang van de reiziger."

Terwijl de serieuze redevoeringen gehouden worden, lopen er verscheidende mensen door de zaal. Er loopt bijvoorbeeld regelmatig een vrouw in een

gestipt, opvallend jurkje met een volle bos krullen rond. Haar extravagante bewegingen en haar karakteristieke uiterlijk maken het bijna onmogelijk gefocust te blijven op de debatten.

De meeste van de aanwezigen in de vergaderzaal lijken wel aandachtig te luisteren naar wat er wordt verteld. De stapels papier die voor hun neus liggen kijken ze met enige regelmaat door. De enkeling die niet oplet lijkt er te zitten omdat het moet. Blijkbaar is een man van de Gedeputeerde Staten nog niet goed genoeg op de hoogte van het nieuws, want hij leest rustig de krant door. Onder genot van een kopje koffie. Het toppunt is nog wel meneer van Dijk die er vermoedelijk helemaal geen zin in had.

"Dijkhof," galmt het vragend door de grote, hoge zaal. Nogmaals klinkt het: "Is Dijkhof aanwezig?"

"Ja," klinkt het van verschillende kanten. Men begint zoekend om zich heen te kijken en het wordt steeds iets rumoeriger. Plotseling ontdekt iemand hem: hij zit in de kofiekamer. Er wordt gelachen om het feit en sommigen zijn een tikkeltje verontwaardigd. Snel besluit de voorzitter over te gaan naar het volgende punt met de woorden: "Uhm, dit hoeft niet in de notulen."

De statige vrouw van de Partij van de Dieren, mevrouw van Fiegen, neemt het woord, maar wat ze ook meldt, alles wordt door de Gedeputeerde

Staten van tafel geveegd en of de vrouw geheel serieus wordt genomen is dan ook de vraag. De vrouw raakt steeds meer gefrustreerd en verontwaardigd. Er volgt zelfs een hevige woordenwisseling waarin zowel de voorzitter als de vrouw geïrriteerd hun stem verheffen. Met grote stappen loopt de vrouw weer terug naar haar plaats.

Dan, in de tweede ronde van het vragen stellen, komt meneer Heemskerk weer naar voren. "Ik zei net dat het wel een erg korte agenda was, maar ik moet nu toch wel plussen, maar de karaf is vol." De voorzitter komt direct met een oplossing en biedt zijn lege glas aan. Inhoudelijk heeft hij verder weinig te melden. Nadat alle vragen beantwoordt zijn, roept diezelfde voorzitter: "Wie stemt voor?" Er vliegen genoeg handen de hoogte in om daarmee te besluiten dat de nota is aangenomen.

Iedereen wordt bedankt en er klinkt tweemaal een bel. De voorzitter noemt verdere agendapunten op en elk punt wordt krachtig met een harde slag door een hamer gepasseerd en 'akkoord bevonden'. Wanneer er voor de laatste keer een harde slag van de hamer door de vergaderzaal galmt, is de vergadering is beëindigd. Het is net of er een rechtszaak wordt beëindigd. Alsof je op een mierenhoop bent gestapt, krioelt de menigte uit elkaar. Ze hebben blijkbaar andere dingen te doen. •

VERDEELDHEID REGIONALISATIE BRANDWEER

APELDOORN - De gemeenteraad heeft in een vergadering van Actualiteit en Veiligheid haar onvrede geuit over het regionaliseren van de brandweer. Desondanks zal deze ontwikkeling voortgezet worden.

In het kader van de Veiligheid Noord Oost Gelderland (VNOG) zijn er plannen om de brandweer te regionaliseren. De gemeenteraad merkte tijdens de vergadering op dat de brandweer wordt betaald door Apeldoornse burgers. Zal er geregionaliseerd worden, dan zullen de budgetten elders betaald moeten worden. Motief voor de regionalisering is ingegeven door de Crisis en Rampenbestrijding. Door regionalisering wordt de clustering van Apeldoorn samen met Voorst en Epe een feit. Hierbij zullen gemeenten de lokale brandweertaken gezamenlijk uitvoeren. Uiteindelijk is het streven naar zes clusters in de regio.

Volgens de wet moet men niet alleen werken in uitvoering maar ook juridisch zal er samengewerkt moeten worden. De gemeenten gaven echter de voorkeur om het beschikbaar stellen van middelen lokaal te houden. Het is niet de bedoeling van regionalisering om onroerend goed en bedrijfsmiddelen over te dragen. Omdat het gaat om kwaliteitsverbetering, gaat het om de mensen en daar moet op worden ingezet, aldus burgemeester de Graaf.

VIJF VRAGEN AAN MISCHA BIERENBROODSPOT

Uitspraken, ideeën en beslissingen; dat zijn elementen die thuishoren in vergaderingen. Gewone burgers hebben in deze vergaderingen niks te zeggen. Zo was er woensdag een vergadering van Provinciale Staten in Den Haag. Maar wat vinden wij nou van de dingen die gebeuren en uitkomen tijdens zo'n vergadering? Hierover spraken wij met de 53-jarige Mischa Bierenbroodspot uit Woubrugge.

Er zijn plannen om een nieuwe randweg naar Gouda aan te leggen, maar door veranderingen in de plannen wordt dit uitgesteld. Hierdoor is de aanleg van grondweg naar Gouda met 13 maanden vertraagt. Wat is uw reactie bij het horen van dit bericht?
Dit was te verwachten en logisch. Alleen dat ze niet van te voren zagen aankomen dat het zoveel vertraging op zou leveren is wel een beetje dom. Ik vind dit verder geen drama.

Er is acht miljoen meer aan motorrijtuigbelasting binnengekomen, dit wordt niet teruggegeven aan de burgers. Vindt u dit terecht of niet?

Dat lijkt me ook logisch. Een overschot op de begroting is niet verkeerd, en ik vind het terecht dat er belasting is op motorrijtuigen zit, dus vind ik dit prima.

Tijdens de vergadering werd over het bedrag van acht miljoen gesproken, alsof het te verwaarlozen is. Is zo'n te verwaarlozen als erover wordt gesproken tijdens een provinciale vergadering?
Ja, dit ben ik gewend, want dat gebeurt ook bij bedrijven. En hoe moet je er anders over praten? Wel moet er rekening worden gehouden met schulden. Een miljoen euro aan schuld is wel erg.

Tijdens de vergadering werd de Partij voor de Dieren afgewimpeld, niet helemaal serieus genomen. Wat vindt u daarvan?
Dit vind ik niet democratisch. In een democratie heeft iedereen het recht om te spreken en even serieus te worden genomen.

Tijdens de vergadering wordt de naam van Van Dijk geroepen. Het was zijn beurt om ergens op te reageren, maar hij zat koffie te drinken in de koffiekamer. Wat is uw reactie hierop?
Dat is niet echt professioneel, maar ook wel begrijpelijk. Als hij daarna toch nog komt is het niet zo erg. Die vergaderingen duren zo lang, dat af en toe een kop koffie, of een bezoekje aan het toilet best mag. •

HET HUWELIJK TUSSEN DE JOURNALIST EN DE POLITICUS

JOURNALISTEN OVER GEMEENTEPOLITIEK

In NRC Handelsblad van 19 september 2009 staat: „Het is onze taak de macht kritisch te volgen.”, waarop een lezer een boze brief schreef: „Naar mijn mening heeft de krant maar één taak. En dat is het nieuws te brengen zonder aanzien des persoons of instanties. Als daar een onthulling uitrolt die gevestigde machten niet aanstaat, soit.”

In het antwoord van de hoofdredacteur werd de Europese Commissie geciteerd: „De controle is niet alleen een recht, maar kan beschouwd worden als een plicht en verantwoordelijkheid van de pers in een democratische staat.”

Niet voor niets woont een journalist gemeenteraadsvergaderingen bij.

Gerhard te Winkel, verslaggever voor de Scherpenzeelse krant, geeft invulling aan de controlerende taak door op de hoogte te zijn van de stukken die het college van B&W vrijgeeft. “Ik probeer elke week bij de vergadering te zijn. Tijdens een vergadering moet je je mond houden, maar na een vergadering duik ik op een fractievoorzitter om te vragen hoe de vork in de steel zit.” Wethouders vinden dat niet altijd even leuk. “Soms komen dingen niet openbaar. Dan stuit je als journalist wel tegen een muur.”

Rob Leemhuis is verslaggever voor de Leeuwarder Courant. Hij woont sinds een paar jaar de raadsvergaderingen bij en ziet het als zijn taak om alles van zoveel mogelijk verschillende kanten te belichten. „Mijn taak is de spreekbuis te zijn voor de gemeente. Ik kies daarin mijn eigen invalshoek. Als er uit een wijk klachten over geweld komen en het college zegt daar nu geen aandacht aan te besteden, dan ga ik in die wijk kijken en probeer mensen te spreken die last hebben van het geweld. Ook stel ik me als journalist constant de vraag ‘Klopt dit wel?’.

HET SCHUREN TUSSEN GEMEENTE EN PROVINCIE

Scherpenzeel is een kleine gemeente. Het dorp telt 9000 inwoners. Leeuwarden biedt aan ruim tien keer zoveel mensen een dak boven het hoofd. Daarnaast is Leeuwarden de hoofdstad van de provincie Friesland. Het zijn twee verschillen die de verhouding tussen gemeente en provincie beïnvloeden.

De gemeenteraad heeft te luisteren naar de Provinciale Staten. Plannen die in de gemeenteraad gemaakt worden, moeten stroken met het streekplan van de provincie. Dat is niet altijd het geval. Te Winkel: „In Scherpenzeel zou een nieuwbouwwijk komen. Althans, dat was het plan van de gemeenteraad. Maar de provincie wees dat plan af. Het kwam niet overeen met het streekplan. Er is wel eens een overeenkomst te bereiken maar dan moet de provincie baat hebben bij het bestemmingsplan van de gemeente.”

Rob Leemhuis merkt in Leeuwarden weinig van de onderlinge machtsverhoudingen. In de geschiedenis werden alle daklozen en woningzoekenden in Friesland naar Leeuwarden gestuurd. Daar zou dan wel sociale woningbouw komen. Zo werd Leeuwarden langzaamaan een arme stad. Later werden gemeenteraad en provincie bewust van het feit dat het anders moest.

„Je merkt vaak dat de provinciale staten belang hebben in het investeren in Leeuwarden. De hoofdstad is het visitekaartje van de provincie. Dat onderlinge machtsverschil komt niet heel erg tot uitdrukking in Leeuwarden.”

OFFICIEEL OF OFFICIEUS

Niet alleen tussen gemeente en provincie is er een machtsverschil. Ook tussen ambtenaren en wethouders is competentie. Wettelijk hebben de wethouders het voor het zeggen. Maar praktisch wil dat nog wel eens anders uitvallen. „Een aantal ambtenaren werkt al lang voor de gemeente. Die ambtenaren oefenen meer macht uit dan wethouders omdat ze zoveel ervaring hebben.” Aldus Te Winkel.

Worden die ambtenaren dan nooit teruggefloten?

„Nee. De wethouders leunen eigenlijk op de ambtenaren. Hun ervaring is broodnodig. Omdat ze zo afhankelijk zijn, kan dit officieuze machtsvertoon gewoon voortduren.”

In Leeuwarden ziet Leemhuis een ander verschil: „Als ik het verschil tussen officiële en officieuze macht zou moeten verwoorden zou ik zeggen: Initiatief en bevlogenheid regeren. Ik zie dat Leeuwarden zich wil profileren als een duurzame stad. Dat doet ze door duurzame bedrijven aan te trekken. Een wethouder die drijfveer heeft, brult automatisch wat harder in een vergadering en de vinger die hij in de pap heeft is veel dikker dan die van zijn collega's.”

Media en politici zijn veroordeeld tot elkaar. Het is een gedwongen huwelijk. Aan Leemhuis wordt weleens gevraagd door wethouders of hij een zaak onder de aandacht wil brengen in de krant.

„De tegenprestatie die ik dan eis, is informatie.”

Te Winkel: „In de wandelgangen gebeurt het weleens dat een wethouder naar me toekomt en zegt: „Moet je luisteren, je hebt dit niet van mij, maar ...”

Hoe zwaar weegt u die woorden ‘je hebt dit niet van mij’?

Niet. Als journalist moet je je daar niet druk om maken. Ik vermeld gewoon mijn bron. Het komt er dan weleens van dat je een boze wethouder op je dak krijgt, al gebeurt dat niet vaak. Meestal hoeft je je niet zo'n zorgen te maken.”

SENSATIES

Vergaderingen in de gemeentepolitiek zijn lang niet altijd spannend en besluitvorming is soms slaapverwekkend. Leemhuis: „De sfeer in de raadsvergaderingen in Leeuwarden is sarcastisch gezegd ‘heel gezellig’. PvdA heeft een enorm aandeel, ze heeft zo ongeveer de helft van de raadszetels en zit samen met CDA en Groen Links in een coalitie. Het is de laatste jaren een beetje tam, ook doordat de oppositie zich niet zo hard maakt. Doet ze dat wel, dan bereikt de PvdA toch wel een meerderheid.”

Toch gebeuren er zowel in kleine als grote gemeentes spannende dingen.

„Er moest in Leeuwarden een post komen voor vrije verstrekking van heroïne, voor verslaafden.

Veel gemeentes hebben die. Het college besloot deze post in een achterstandswijk te plaatsen.

Dat leidde tot hevig protest vanuit die wijk. Er kwam veel herrie van de publieke tribune. En als hoogtepunt kwamen mensen met een doodskist, met daarop het woord ‘democratie’, de raadszaal binnen..” Aldus Leemhuis.

Te Winkel vertelt: „Maart dit jaar, zong het rond in de gemeente Scherpenzeel dat het college zou vallen. In de vergadering zei een wethouder tegen me: „Blijf nog even zitten tot de rondvraag.

De kans is groot dat er iets gaat gebeuren.” En in de rondvraag wilde het CDA, de dwarsliggende partij, opstappen. Het college heeft toen drie weken uitstel gevraagd. Na drie weken kwam het college weer bij elkaar. Er waren echtgenotes en kinderen van wethouders bij de vergadering en er hing een apocalyptisch sfeertje in de raadszaal. Het college is toen inderdaad gevallen.”

Hoe brengt u zoiets in het nieuws?

„Eerst heb ik een nuchter nieuwsbericht geschreven. Vervolgens begon ik met een sfeerverslag, want die sfeer was heel bijzonder. Ik heb ook een commentaar geschreven en de fractievoorzitter van het CDA geïnterviewd. In zo'n situatie wil je het liefst groot uitpakken.”•

YEE

WEE-I

A close-up, high-resolution portrait of Barack Obama, smiling broadly. The image is cropped to focus on his face, with his eyes and teeth clearly visible. The background is a plain, light-colored wall.

ES,

KEND

VOLGENDE KEER IN:

REDE

M A G A Z I N E

**IETS
ANDERS**

